

**Generalitat
de Catalunya**

La gestió de benestar emocional i la fragilitat als centres de gent gran

Les gerocultores com agents promotors de salut

Josep M Oliva

Servei de Promoció de la Salut; Subdirecció Regional a Barcelona

Agència de Salut Pública de Catalunya

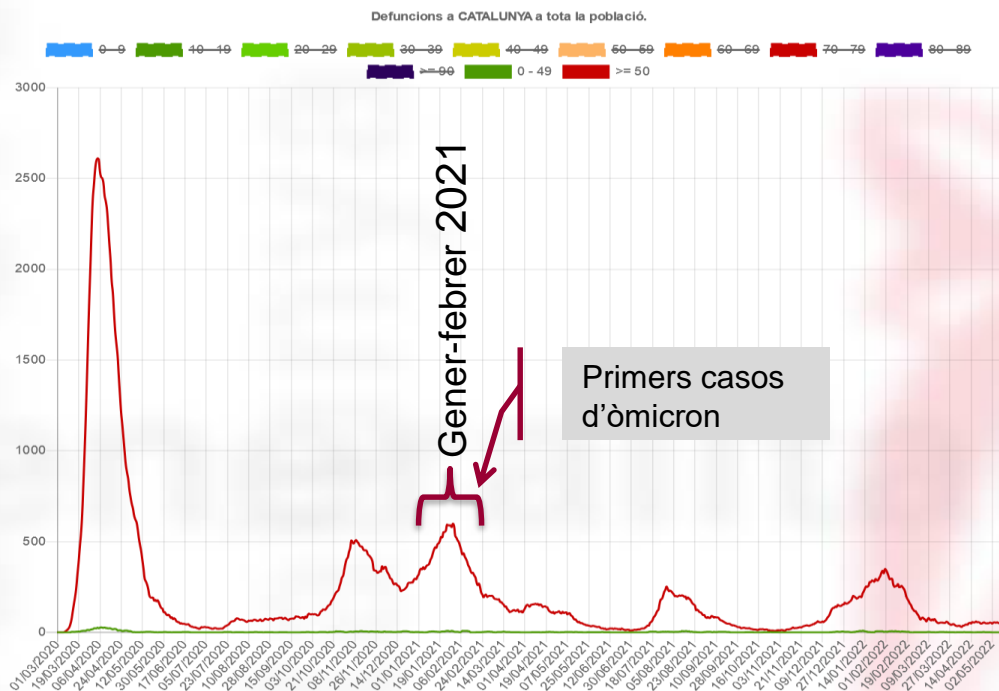
**Departament de Salut
Departament de Drets Socials**

**La gestió de la fragilitat i el
benestar emocional als centres de
gent gran**

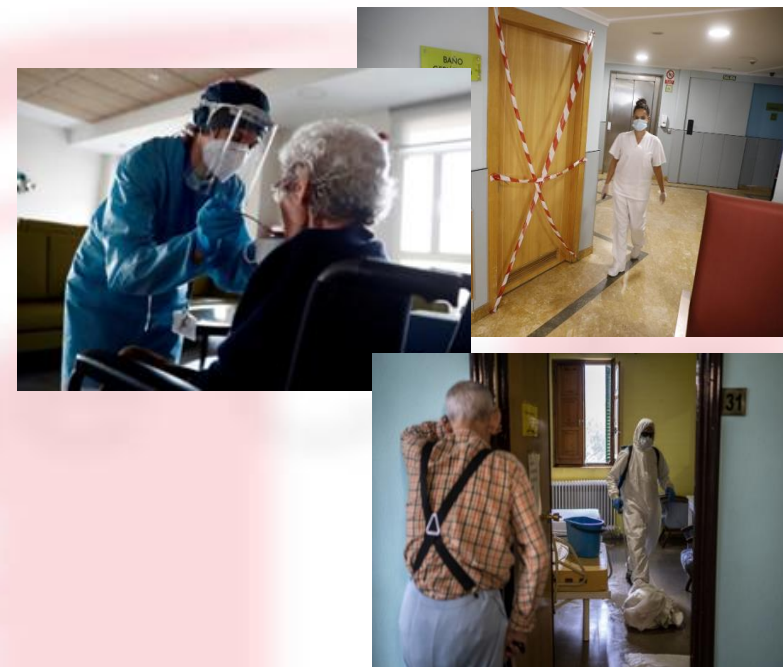
*Tallers per gerocultores a la Regió
Metropolitana*

Antecedents: escenari a principis de 2021 - tercera onada

Defuncions en població major i menor de 50 anys

Forta afectació als centres residencials de persones grans

Antecedents: escenari a principis de 2021

Algunes intervencions efectuades el 2020

- Webinar sobre benestar emocional dels professionals (Fundació Edad y Vida)
- Curs de gestió de les emocions dels professionals (Unió Consorci Formació)
- Procés participatiu amb familiars d'usuaris de centres de gent gran (Depts. Salut-Drets Socials)
- ...

Cronologia

Març 2021

Proposta de la Subdirecció Regional de Barcelona de treballar sobre Benestar emocional i Fragilitat dels usuaris aprofitant l'estructura i metodologia del programa formatiu per professionals de residències (iniciat el 2016).

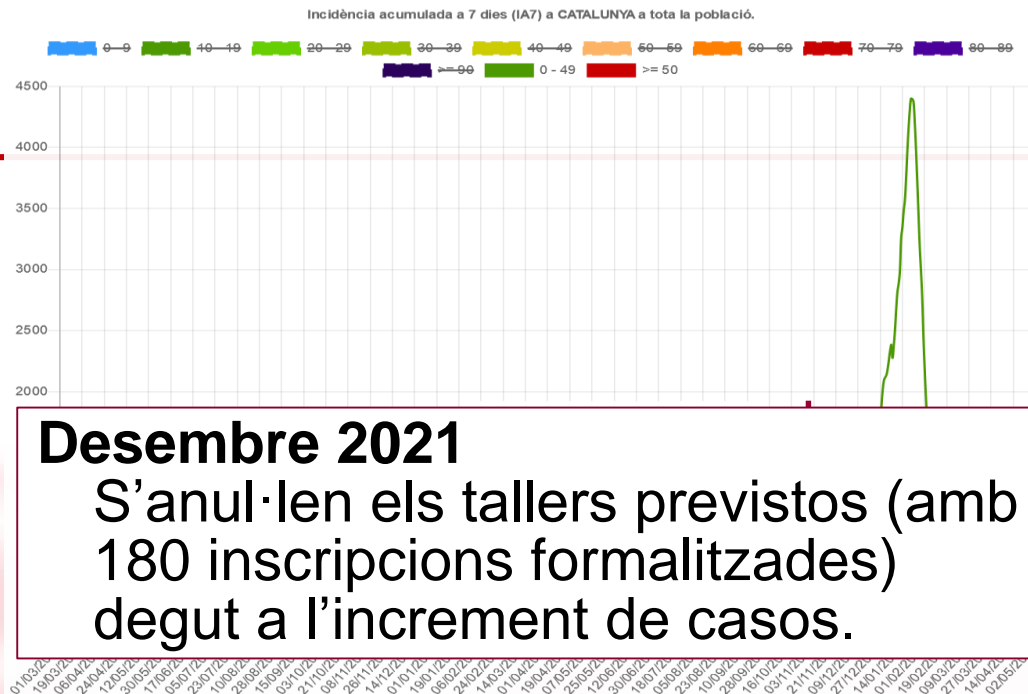
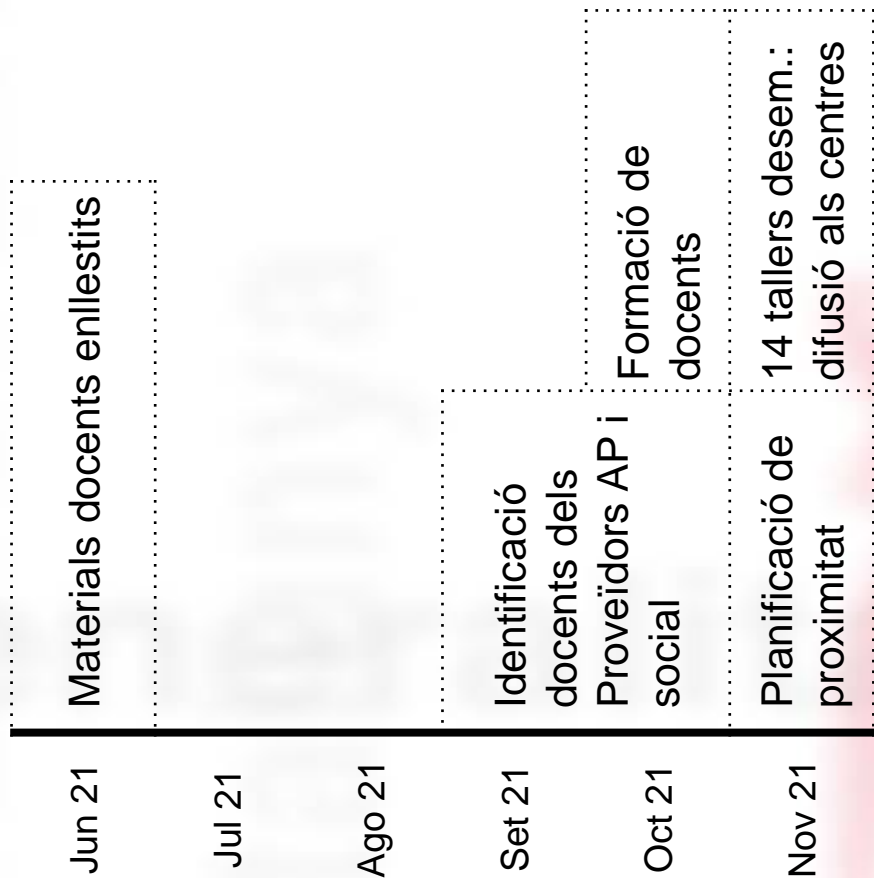
Constitució del grup motor: ASPCAT – Drets Socials – Delegats/es de residències

Abril 2021

Constitució de dos grups de treball d'experts:

- ❑ Grup fragilitat: U Vic – Pla Director Sociosanitari – U Pompeu Fabra
- ❑ Grup benestar: U Barcelona (F.Psicologia; F.Medicina) – MUTUAM SCP

Cronologia

Cronologia

Jun 21	Materials docents enllestits
Jul 21	
Ago 21	
Set 21	Identificació docents dels Proveïdors AP i social
Oct 21	Formació de docents
Nov 21	Planificació de proximitat 14 tallers desem.: difusió als centres
Des 21	Aturada (5èna onada)
Gen 22	
Feb 22	Nova planificació i difusió Formació a nous docents
Mar 22	Realització de 13 tallers als sectors de la r. metropolitana
Abr 22	
Mai 22	Planificació de tallers de repesca Difusió als centres
Jun 22	Realització 4 tallers Avaluació impacte tallers abril
Jul 22	

Dades d'activitat: tallers març-abril 2022

	Nombre de residències i centres de dia	Tallers oferts	
		M06- Benestar emocional	M07-Fragilitat
Alt Penedès i Garraf	35	1	1
B.LL Nord	30	1	1
B.LL S – Zona Centre	60	1	1
B.LL S – Zona Litoral	54	1	1
Barcelonès N i Maresme	98	1	1
Vallès Occidental (Est i Oest)	133	1	-
Vallès Oriental	60	1	1
	470	7	6

Dades d'activitat: tallers març-abril 2022

	Inscrits	Assistents
Inscripcions	472	299 (63%)
Persones	351	223 (64%)
Centres residencials i centres de dia	93	66 (71%)

**El programa formatiu per
centres de gent gran**
Principis

El programa formatiu per professionals de centres de persones grans

Incorporació de la promoció de la salut a l'atenció social i sanitària

Atenció integrada social i sanitària

Línia Atenció integrada a les residències assistides

Perfil, competències i funcions del professional d'infermeria d'atenció primària referent de l'àmbit residencial

Generalitat de Catalunya

Paradigma

Incorporar la promoció de la salut a l'atenció social i sanitària

□ Alineat amb PAISS – Pla de

1.2.10 Promoure l'envelliment saludable i l'autonomia de la gent gran i dependents	Esperança de vida lliure de discapacitat als 65 anys	Incloure accions d'envelliment actiu i saludable en les intervencions de salut comunitàries i a l'activitat habitual dels serveis sanitaris, d'acord amb els principis de l'Estratègia sobre envelliment i salut de l'OMS	Cobertura del Programa de promoció de l'envelliment saludable en l'àmbit residencial	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut / Salut Pública Atenció primària
	Prevalença d'autonomia en les persones de més de 65 anys			

□ Utilitzar els dispositius assistencials existents

Proximitat geogràfica

Proximitat professional

El programa formatiu per professionals de centres de persones grans

Oportunitat

Oportunitat

Utilitza els agents existents per abordar els eixos on cal incidir

- Equips de Drets Socials al Sector
- Equips d'AP
- Serveis Socials
- Patronals / associacions del sector
- Serveis de SP

Adequació a les necessitats específiques d'un territori o d'una situació (ex. afectació deguda a les mesures de control i prevenció de la pandèmia).

- Activitat física integrada
- Etc.

El programa formatiu per professionals de centres de persones grans

Estratègia basada en els professionals

Estratègia

Actuar sobre agents clau (professionals) d'acord amb l'eix de treball

Directors i gerents	Model de gestió del centre - ACP
Responsables de cuina	Alimentació saludable i adaptada
Responsable h-s i metges	Revisió dels plans de medicació
Gerocultores	Suport emocional i acompanyament
Fisioterapeutes / Terapeutes ocupacionals	Activitat física
Etc.	

El programa formatiu per professionals de centres de persones grans

Estratègia basada en els professionals

Estratègia

Actuar sobre els **professionals** dels centres

Els tallers no “ensenyen continguts”

- ❑ Es busca reflexionar i provocar la revisió sobre la pròpia praxis
- ❑ La participació i el compartir amb altres professionals és clau: el docent és, només, un facilitador.

La gerocultora com agent promotor de salut

Les gerocultores com agents promotors de salut

Gerocultora - persona de referència

Tracte diari i continuat

- Coneix la persona
- Hi parla / S'hi comunica / L'acompanya
- L'observa

Les gerocultores com agents promotores de salut

Gerocultora - persona de referència

Comunica
al responsable

Actua
en línia amb l'acció
integrada de tot l'equip

- Millorar el benestar emocional
- Revertir estats de fragilitat

Les gerocultores com agents promotors de salut

Aspectes més valorats per les gerocultores

- Caràcter dinàmic dels tallers
- Compartir experiències amb altres centres

Altres valoracions significatives

- Refrescar conceptes i pràctiques: *“Darme cuenta de los fallos”*
- Espai per “desfogar-nos”: *“feia molta falta parlar i treure-ho tot.”*
- Etc.*

**Generalitat
de Catalunya**

**Departament de Salut
Departament de Drets Socials**

**salutweb.gencat.cat
canalsalut.gencat.cat**